

אלשינסקי

4.4 - 30.4.92

הדפסים

בהשאלת בן-עמי מכירות פומביות

ד"ר אלשינסקי, רופא יהודי מאודסה, נפלט ממחוז הפוגרומים שלאחר מלחמת העולם הראשונה. כבריסל, בבליגיה, פגש פסנתרנית וואלונית ונשא אותה לאשה. פייר אלשינסקי נולד ב-1927, כבריסל. ב-1949, התפרצו אל תולדות האמנות בתזמנו כמה משוררים וציירים מכלגיה, הולנד ודנמרק. יורן, אלשינסקי, אפל וכל האחרים, נתערוכת "קובר" באמסטרדם, הצינו אכן דרך. כשם שמלחמת עולם אחת קודם לכן, מקרט וולטייר בציריך, דרך פאריו, פרצה ה"דארא", שבעקבותיה בא המניפסט הסוריאליסטי.

אמנים אינם אכני דרך. הם אכני דרך מהלכות, בדרך שאותה סללו. היום, כמעט 40 שנה לאחר ההתפרצות הראשונה, אלשינסקי נראה למרחוק, משני צידי האוקיינוס המפריד בין אירופה לאמריקה: צייר בעל מוניטין, השפעה, מנהיג, אחד מגדולי אמני זמננו, ייחודי.

בראשית שנות ה-50, בפאריו, התוודע אל וואלאס טינג, משורר וצייר, יליד שנחאי המתגורר בניוירוק.

משוררי סין ויפאן, כותבים את שיריהם במכחול, על נייר אורז. לא רק האות המצויירת עצמה, אלא גם משיכת המכחול האישית של המשורר, היא חלק מהשיר עצמו. משורר, הוא מי שיש לו כתב יד. אלשינסקי נסע ליפאן, ללמוד קליגרפיה, בבית ספר למשוררים. וכך את שיריו, הקרויים תמונות, הוא מצייר כמו שמציירים תמונה, הקרויה שיר.

המלה היא חלק מהציור, הכותרת בלתי נפרדת מהתמונה. כותרות אלשינסקי הן ראיית עולם, לפחות אותו עולם של בד ונייר, וכפי הנראה יותר. הכותרת משתקפת בתמונה המשתקפת בכותרת. אם להזדקק למטאפורה של חפץ וראי, אצל אלשינסקי שניהם הופכים לאחדות.

אני מעו לומר שאלשינסקי הוא גדול הרשמים של ימינו, אחד מגדולי הרשמים של כל הדורות.

יש המורחים, או שוטחים צבע. יש השוטחים או המורחים קו. אלשינסקי, רושם צבע.

הוא חורט וצורב כנחושת. כותב על אכן. מצייר על נייר שנכתב מאות שנים לפניו, ספרי חשבונות של נוטריונים מהמאה ה-18. נייר, בד, דיו, צבע, לוחיות מתכת ומשטחי אכן, הוא נוגע בהם ונוהג בהם כמו שרק גאון או רק ילד יודעים לגעת. אולי כפרפראזה על דברי נביא אחרית הימים: "ונער קטון נוהג בהם".

ב-1958, בפאריו, בכוקר, שמעתי מהקומה שמתחת, צלילי קלרינט: קונצרט לאותו כלי ולתזמורת של מוצארט.

ירדתי קומה, צלצלתי ברלת. בפנים, היה איש עם קלרינט, ועל הפטפון הסתובב תקליט. התקליט היה התזמורת, ביקשתי סליחה על ההפרעה.

האיש היה אלשינסקי, ההפרעה שלי, נמשכה מאו.

עמוס קינן

במסורת תעשיית הציור, יחד עם הציור, נהוג גם לצייר

